

**Verkondiging in de Sint Jansbasiliek, 22 oktober 2023
29ste zondag door het jaar. Wereldmissiedag.¹**

“Laat mij de belastingmunt eens zien”.

Wat stond er in Jezus’ dagen eigenlijk op de belastingmunt?

Ik heb het eens voor u opgezocht: “Tiberius Caesar, filius divi Augusti, summus pontifex: Keizer Tiberius, zoon van de goddelijke Augustus, hogepriester”.

Tussen haakjes: toen het Romeinse keizerschap in verval raakte, ging de titel hogepriester, summum pontifex, over van de *keizer* van Rome naar de *bisschop* van Rome, de paus. En deze titel bezit hij nog steeds. Voor het eerst in de geschiedenis hebben wij nu een paus die deze verheven titel bij zijn ondertekening niet gebruikt.

De hele week horen wij de namen van de opvolgers van Tiberius, de machthebbers van onze wereld. Nu geen Tiberius meer, maar Biden, Netanjahu, Sisi, Sunak en Scholz en zo verder. Allemaal mannen met grote namen, die belasting heffen, bijvoorbeeld om legers op de been te brengen, wapens aan te kopen.

In de eerste lezing horen wij nóg een grote naam, die wij allang vergeten hebben: Cyrus. “Zo spreekt de Heer tot Cyrus, zijn gezalfde”.

Spreekt de Heer tot een niet gelovige koning?

Cyrus was de grote koning van de Perzen, eenwen voor onze jaartelling. Hij geloofde niet in de ene God, maar God geloofde wel in hem. De bijbel ziet Cyrus als een instrument om Gods volk, zijn geloofsgemeenschap te bevrijden uit de Babylonische ballingschap en een nieuwe toekomst mogelijk te maken.

¹ Jesaja 45, 1.4-6; 1 Tessalonicenzen 1, 1-5b; Matteüs 22, 15-21

God is niet eenkennig. “Het was omwille van mijn dienaar Jakob en om Israël, mijn uitverkorene, dat Ik u bij uw naam heb geroepen en u een eretitel heb gegeven, alhoewel u Mij, God, niet kende.”

Op onverwachte momenten zoekt God mensen uit om een uitweg te vinden, om een weg naar vrede te vinden. Soms hoor je tussen alle polarisatie en geschreeuw een stem die een ander register bespeelt. Zoals deze week even de Amerikaanse president tot de politieke leiding van de staat Israël: ‘het is begrijpelijk dat je woedend bent om wat jouw volk is aangedaan, je woede is begrijpelijk, maar laat je niet vertéren door die woede, laat je niet leiden door je begrijpelijke emoties. Wij hebben ons ooit laten gaan en zijn ten oorlog getrokken, verteerd van woede als wij waren en zie wat een enorme mislukking, wat een ravage het is geworden.’

God zoekt niet alleen de heel vrome mensen, die bij zijn eigen kerk behoren, Hij grijpt iedere kans aan om mensen de weg op te leiden naar gesprek, dialoog, recht en vrede. Mensen die zich niet laten leiden door hun verzengende, verterende woede, maar die ook eens in zichzelf kunnen keren, bidden, nadenken.

Wij horen tussen al het menselijk kabaal God niet.

Niettemin is God aanwezig, maar Hij is aanwezig zoals de zuurstof die wij ademen, de Adem van zijn Geest. Pas wanneer er geen zuurstof meer is missen wij Hem. Wie bewust ademt en luistert kan Hem op het spoor komen, wie zich niet laat verteren door zijn of haar woede.

Terug naar de belastingmunt waarover Jezus spreekt.

Farizeeën en Herodianen willen Jezus verleiden tot een discussie over belasting betalen. Farizeeën wilden geen belasting betalen aan de Romeinse bezetters. De Herodianen, die samenspannen met de Romeinen, wél. Wat zou Jezus antwoorden?

Hij doet niet mee met de opgewonden politieke discussie. Hij graaft een niveau dieper. Van wie ben jij eigenlijk? Van de Romeinse keizer, of in termen van vandaag: van Israël, van Palestina, van Amerika of Iran? Betaal rustig je belasting, lijkt Jezus te zeggen, Hij preekt geen revolutie. Betaal rustig je belasting, maar geef je hart, je ziel niet aan enige keizer of welke aardse macht dan ook.

“Geef aan de keizer wat de keizer toekomst, een aan God wat God toekomt.”

Wij mensen zijn als munten. Niet het beeld van een aardse machthebber is op ons gedrukt, zoals op onze euro's en in Jezus tijd op de belastingmunt, maar het beeld van de onzichtbare God is in ons, in iedere mens afgedrukt, neergelegd. Bij het doopsel van onze kinderen en van volwassenen beleven wij dat bijzonder, viëren wij dat. Wij zijn niet van onszelf, wij zijn geen bezit

ook van een ander, zelfs niet van je levenspartner of je ouders. Wij zijn ook niet het bezit van de staat of van welke macht op aarde ook. Ook al wordt dat soms wel geprobeerd door aardse machthebbers, in het verleden en in het heden in sommige landen.

Ieder van ons is van de onzichtbare God, die mens geworden is in Jezus. Hij is hét beeld van God bij uitstek. Wij pogen het steeds meer te worden, in navolging van Jezus. "Niemand leeft voor zichzelf, niemand sterft voor zichzelf, wij leven en sterven voor God onze Heer. Aan Hem behoren wij toe". Amen.

pastoor Nico van der Peet